

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 22.9.2006
COM(2006) 500 konč.

2006/0172 (CNS)

POROČILO KOMISIJE SVETU

o pregledu sheme za energetske rastline

(v skladu s členom 92 Uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete)

{SEC(2006) 1167}

Predlog

UREDBA SVETA

o spremembi in popravku Uredbe (ES) št. 1782/2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete ter o spremembi Uredbe (ES) št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)

(predložila Komisija)

POROČILO KOMISIJE SVETU

o pregledu sheme za energetske rastline

(v skladu s členom 92 Uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete)

VSEBINA

1.	UVOD.....	3
2.	OBSEG POROČILA	3
3.	TRENTNO STANJE IN ZADNJI RAZVOJ DOGODKOV V EU-15	4
3.1.	Izvajanje sheme.....	4
3.2.	Rastline in področja, ki uživajo ugodnosti v okviru sheme za energetske rastline.....	5
3.3.	Kratkoročna razvojna perspektiva energetskih rastlin v EU-15	5
3.4.	Predhodne ugotovitve iz evalvacijskega poročila	5
4.	POLOŽAJ V NOVIH DRŽAVAH ČLANICAH IN PRILAGODITEV SHEME	6
4.1.	Pravni status pomoči za energetske rastline.....	6
4.2.	Izvajanje pobude o biogorivu.....	6
4.3.	Kratkoročne razvojne perspektive energetskih rastlin v novih državah članicah	7
5.	PRIHODNOST: MOŽNE IZBOLJŠAVE SHEME	7
5.1.	Širitev pomoči za energetske rastline na vse države članice.....	7
5.2.	Prilagoditev največje zajamčene površine (NZP).....	7
5.3.	Uvedba nacionalne pomoči za vzpostavitev večletnih rastlin.....	8
5.4.	Možnosti poenostavitve sheme pomoči za energetske rastline.....	8
6.	SKLEPI.....	9

1. UVOD

Pri pripravi reforme SKP je leta 2003 Komisija predlagala, da se obstoječe ureditve za shemo prahe, ki ni namenjena pridelavi hrane (v nadaljevanju NFSA), nadomestijo z „ogljikovim posojilom“, posebno finančno pomočjo za energetske rastline, ki bodo nadomestile emisije ogljikovega dioksida, shema za praho pa bi se spremenila v obvezno dolgoročno praho brez kolobarjenja.

Rezultat reforme SKP 2003, tj. Uredba Sveta (ES) št. 1782/2003, ohranja obstoječo shemo za praho (in NFSA) ter v naslovu IV poglavja 5 navedene uredbe uvaja novo pomoč za podporo pridelavi energetskih rastlin. Znesek omenjene pomoči znaša 45 EUR na hektar največje zajamčene površine (NZP) v obsegu 1 500 000 hektarjev in ni razdeljen med države članice.

Dve ureditvi (*neživila na zemljiščih v prahi in energetske rastline*) se izvajata vzporedno in prispevata k podpori razvoja energetskih rastlin. Kmetje se lahko glede na svoj položaj odločijo za eno izmed ureditev. Pomoči za energetske rastline sicer ni mogoče dodeliti za površine v prahi, vendar so kmetje, ki pridelujejo surovine za energetske namene na zemljišču v prahi v okviru sheme NFSA, upravičeni do plačila ali pravice za praho.

V skladu s členom 92 Uredbe Sveta bo Komisija predložila poročilo o izvajanju sheme Svetu do 31. decembra 2006 in, če je to potrebno, priložila še predloge o izvajanju pobude EU o biogorivih.

2. OBSEG POROČILA

Poročilo črpa iz izkušenj, pridobljenih med dveletnim izvajanjem sheme, in iz najnovejših razvojnih dosežkov pobude EU o biogorivih, vključno z akcijskim načrtom o biomasi¹ ter obvestilom Komisije o biogorivih², sklepov 2708. zasedanja Sveta z dne 20. februarja 2006, v katerih so delegacije „pozvale Komisijo, da pri pregledu sheme za energetske rastline zagotovi skladnost s splošno politiko EU o biogorivih, da zagotovi ustrezne spodbude za razvoj energetskih rastlin v vseh državah članicah ter da v tem pregledu obravnava poenostavitve ureditve za energetske rastline“ in sklepov Energetskega sveta z dne 8. junija 2006, ki je pozval Komisijo, naj „poenostavi upravne postopke za proizvodnjo in rabo bioenergije v okviru SKP in poda oceno o razširitvi uporabe sheme za energetske rastline na vse države članice.“

Na tej podlagi poročilo preučuje nadaljnje možnosti izboljšanja sheme od leta 2007. Posledično in zaradi časovne razporeditve poročilo ne vključuje povezav med shemo za energetske rastline in trenutno revizijo direktive o biogorivih. To poročilo ne vključuje sklepov spomladanskega Sveta iz leta 2006, kjer so se voditelji držav in vlad strinjali, da je treba dodati nov cilj – 8 % za biogoriva za leto 2015. Možen vpliv rezultatov takšnega razvoja na shemo za energetske rastline in druge ukrepe SKP, ki so povezani z biogorivi in biomaso, je treba preučiti na kasnejši stopnji.

Poročilo zaradi časovne omejitve ne vključuje tem, ki zahtevajo nadaljnjo poglobljeno analizo (npr. razmerje med NFSA in shemami za energetske rastline ali prispevek shem k prihodkom

---

¹ COM(2005) 628 z dne 7.12.2005.

² COM(2006) 34 z dne 8.2.2006.

kmetov). Te teme bodo obravnavane pri splošnem pregledu SKP leta 2008, ki bo upošteval tudi rezultate revizije direktive o biogorivih, npr. v zvezi s:

- potrebo po nadaljnjih ukrepih za pospeševanje uporabe biogoriv;
- potrebo po ukrepih na strani ponudbe glede na ukrepe na strani povpraševanja;
- in potrebo po nadaljnjem spodbujanju kmetov, da preidejo na gojenje večletnih rastlin.

3. TRENUTNO STANJE IN ZADNJI RAZVOJ DOGODKOV V EU-15

3.1. Izvajanje sheme

Pomoč za energetske rastline se je prvič izvajala leta 2004. Površine, za katere so se dodeljevala neposredna plačila za energetske rastline v prvih dveh letih izvajanja sheme, so bile veliko manjše od največje zajamčene površine 1,5 milijona hektarjev: celotna površina je bila leta 2004 približno 300 000 hektarjev (približno 20 %) in leta 2005 570 000 hektarjev (38 %). Najpomembnejše države, ki so uporabljale to shemo v letu 2005, so Nemčija, Francija in Velika Britanija. Predhodni podatki, ki so na voljo za leto 2006, nakazujejo, da se hitra rast nadaljuje. Natančni podatki držav članic za leto 2006 bodo na voljo sredi septembra 2006.

Vendar pa določen delež pridelave energetskih rastlin ne uživa ugodnosti pomoči, niti za praho niti za energetske rastline. Na podlagi internih ocen DG AGRI približno 24 % zemljišč, na katerih se goji oljno ogrščico, ki se uporablja za proizvodnjo biodizla, v tržnem letu 2004/05 ni zaprosilo za pomoč, v letu 2005/06 pa 38 %.

Možni vzroki za nastali položaj so lahko naslednji:

- a. Pomoč za energetske rastline in shema NFSA sta dopolnilni shemi. Medtem ko shema NFSA ne vključuje oportunitetnih stroškov za surovine pa v okviru sheme za energetske rastline surovine na trgu konkurirajo z živili in krmili. Zato shema za energetske rastline ne nadomešča pridelave rastlin za energetske namene na zemljišču v prahi, temveč predstavlja dodatno možnost za kmeta, da pridobi posebno podporo.
- b. Pravila upravljanja ureditve so lahko zapletena, kar lahko zavira razvoj. Možnost, da nakupovalec sodeluje pri upravljanju sheme, ki se uvede skupaj s sladkorno reformo, bo najverjetneje prispevala k ublažitvi nekaterih težav.
- c. Obveznost kmetov, da sklenejo pogodbo z nakupovalcem/predelovalcem do dne, ko pošljejo svojo enotno vlogo, pomeni, da se kmetje pri trženju rastlin ne morejo prilagajati in svobodno odločati (živila ali neživila, odvisnost od tržne cene). Možna posledica je, da nekateri kmetje pridelujejo energetske rastline neodvisno od sheme za energetske rastline in sheme NFSA brez posebne podpore, ker menijo, da finančna podpora, ki jo zagotavlja shema, ni ustrezno nadomestilo za pogodbene obveznosti. Pogodbena obveznost predstavlja ključni element obeh omenjenih shem, tako na področju nadzora kot tudi na področju upravljanja dejavnosti predelovalcev.

3.2. Rastline in področja, ki uživajo ugodnosti v okviru sheme za energetske rastline

Površine z energetskimi rastlinami v letih 2004 in 2005 na državo članico, ki ne uporablja sheme SAPS³ (EU-15 ter Malta in Slovenija), so navedene v Prilogi I; rastline, gojene v okviru te sheme, na državo članico v letu 2004 pa so navedene v Prilogi II tega poročila.

3.3. Kratkoročna razvojna perspektiva energetskih rastlin v EU-15

Podatki o razvoju proizvodnje bioetanol in biodizla ter nedavno zgrajeni objekti kažejo, da se bo zanimanje za energetske rastline v nekaj naslednjih letih izredno povečalo (glej podrobnosti v Prilogah III in IV tega poročila⁴).

Proizvodne zmogljivosti za bioetanol se bodo med letoma 2005 in 2008 z glavnimi proizvajalci v Franciji, Nemčiji in Španiji verjetno štirikratno povečale. Skupno bo leta 2008 verjetno okoli 42 bioetanolskih obratov, medtem ko je leta 2005 delovalo samo 13 obratov. Proizvodna zmogljivost za biodizel se lahko s pomočjo večjih vlaganj v Nemčiji, Franciji in Španiji med letoma 2005 in 2007 skoraj podvoji.

3.4. Predhodne ugotovitve iz evalvacijskega poročila

Raziskavo o izvajanju ukrepov za energetske rastline skupne kmetijske politike (SKP) in o bioenergetskem trgu izvaja *DEIAgra – Università degli studi di Bologna* v okviru pogodbe z DG AGRI v času nastajanja tega poročila. Predhodne ugotovitve temeljijo predvsem na delu na regionalni ravni za določene vrste proizvodnje bioenergije. Veljavnost rezultatov je torej vezana na regije in vrste proizvodnje bioenergije, ki so vključene v raziskavo⁵.

Pomoč za energetske rastline lahko predstavlja pomemben odstotek trgovske marže⁶, ki jo kmet pridobi od iste rastline, pod pogojem, da je trgovska marža nizka ali negativna. To se lahko zgodi predvsem pri: koruzi za bioplin na Spodnjem Saškem, sončnici za biodizel ter ječmenu za bioetanol v Kastilji in Leonu, pisani čužki za neposredno izgorevanje v elektrarnah v Oulu (Finska). Če je trgovska marža višja, pomoč za energetske rastline predstavlja manjši odstotek trgovske marže, kar ni zanemarljivo⁷, saj so to pokazale raziskave naslednjih primerov: koruza za bioplin na avstrijskem Koroškem, oljna ogrščica za biodizel na Spodnjem Saškem, pšenica za bioetanol v Champagne-Ardenes, oljna ogrščica za biodizel v Haute-Normandie. To pomeni, da pomoč za energetske rastline spodbuja kmete z nizko trgovsko maržo rastlin, da rastline, ki so primerne za proizvodnjo energije, raje namenijo za energetske namene kot za druge možnosti prodaje. Področja v okviru pomoči za energetske rastline odražajo ugodno dinamiko: v skoraj vseh državah članicah EU-15 je v letih 2004–2005 prišlo do trimestne stopnje porasta. Kljub temu pa v prvih dveh letih izvajanja ni bila dosežena največja zajamčena površina.

³ SAPS: Shema enotnega plačila na površino – glej podrobnosti pod točko 4.1.

⁴ Postavke Evropskega odbora za biodizel kažejo, da je celotna proizvodnja biodizla v EU-25 od leta 2004 do leta 2006 narasla na 65 %. Ocene zmogljivosti za biodizel med letoma 2005–2006 kažejo na porast v višini 43,5 %.

⁵ Avstrijska Koroška (koruza – bioplin), Spodnja Saška (oljna ogrščica – biodizel, koruza – bioplin), Kastilja in Leon (sončnica – biodizel, suha ali namočena, ječmen – bioetanol, suh ali namočen), Oulu (Finska) (pisana čužka – neposredno izgorevanje v elektrarnah), Champagne-Ardenes (pšenica – bioetanol), Haute-Normandie (oljna ogrščica – biodizel).

⁶ Trgovska marža: marža, ki izhaja iz kombinacije tržnih sil in naravne variabilnosti v pridelavi poljščin, v EUR/ha.

⁷ Ni zanemarljivo: pomoč predstavlja več kot 10 % trgovske marže za isto rastlino.

V okviru ureditve NFSA, ki kmetom dopušča možnost proizvodnje neživilskih proizvodov na zemljiščih v obvezni prahi, se izvaja pomemben ukrep za razvoj energetskih rastlin: več kot 95 % površin v okviru NFSA je bilo dejansko namenjenih energetskim rastlinam.

Gojenja energetskih rastlin ne spodbuja samo posebna pomoč, kot je pomoč za energetske rastline in NFSA. Zlasti pomoč za energetske rastline je povezana z velikim upravnim bremenom in določeno stopnjo neprilagodljivosti glede na izbrano končno možnost prodaje. S prošnjo za pomoč za energetske rastline kmetje izgubijo možnost svobodne izbire med različnimi možnimi uporabami rastlin (živila, krmila, raba neživil, vključno z energijo) ob žetvi. Ker vključuje morebitno izgubo dobička, bi to lahko omejilo sprejemljivost pomoči za energetske rastline. Površin, na katerih se goji energetske rastline brez pomoči za energetske rastline in izven ureditve NFSA, je v zadnjih letih kar precej⁸. Trgovske marže energetskih rastlin so v nekaterih primerih zares visoke. Do uvedbe enotne plačilne sheme je bila za večino energetskih rastlin dodeljena podpora v okviru plačil za poljščine.

4. POLOŽAJ V NOVIH DRŽAVAH ČLANICAH IN PRILAGODITEV SCHEME

4.1. Pravni status pomoči za energetske rastline

V okviru reforme SKP (člen 143b Uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003) se lahko nove države članice odločijo za uporabo sheme enotnega plačila na površino (SAPS), ki vključuje plačilo enotnih zneskov na hektar obdelovane zemlje do nacionalne zgornje meje, ki je določena na podlagi vsote neposrednih plačil, do katerih so upravičene države članice v zadevnem letu.

Veljavna pravila za SAPS izključujejo izvajanje sheme za energetske rastline v državah članicah, v katerih se izvaja SAPS. Zaradi pomanjkanja obveznosti praha te države članice nimajo možnosti gojenja energetskih rastlin na zemljiščih v prahi.

V skladu s členom 143c Uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003 se lahko nova država članica, ki uporablja SAPS, odloči, da z dovoljenjem Komisije dodeli kmetom dopolnilno nacionalno neposredno plačilo (CNDP ali „dopolnitev“) za energetske rastline. Največji znesek dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil mora upoštevati raven postopnega uvajanja v skladu s členom 143a Uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003.

Za nove države članice, ki ne želijo izvajati SAPS (Slovenija, Malta), veljajo enaki splošni pogoji kot za države članice EU-15, razen obveznega izvajanja postopnega uvajanja, ki je določeno v okviru člena 143a Uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003. Zato se uporabljajo shema za energetske rastline in največja zajamčena površina ter obvezna praha (vključno z možnostjo gojenja energetskih rastlin).

4.2. Izvajanje pobude o biogorivu

Razpoložljivi podatki o porabi biogoriva in nacionalni okvirni cilji za EU-25 kažejo, da so številne države članice določile svoje cilje v skladu s tistimi cilji držav članic EU-15, ali izven njih, ki se nanašajo na izvajanje pobude EU o biogorivih. Vse nove države članice so že sprejele nacionalne ukrepe (npr. izjeme pri trošarinah) za podporo proizvodnje in rabe biogoriv.

---

⁸ Glej točko 3.1.

Nekatere države članice zagotavljajo nacionalno podporo v okviru CNDP za pridelavo⁹ energetskih rastlin, kar kaže na veliko zanimanje za te rastline v teh državah članicah.

Ti podatki kažejo, da si nove države članice prizadevajo za izpolnjevanje zahtev iz pobude o biogorivih. Imajo enako odgovornost in obveznosti kot ostale države članice.

V novih državah članicah je na voljo omejena količina podatkov o površinah, zasajenih z rastlinami za energetske proizvode. Podatki o proizvodni zmogljivosti za biodizel (glej Prilogo III tega poročila) kažejo da, medtem ko delež obdelovalnih površin v novih državah članicah predstavlja približno 30 % vseh obdelovalnih površin v EU-25, proizvodne zmogljivosti biodizla predstavljajo samo 8–10 % celotne zmogljivosti EU-25. Čeprav so se od leta 2005 do leta 2006 proizvodne zmogljivosti povečale za skoraj 50 %, je bilo povečanje v novih državah članicah samo 20 % .

4.3. Kratkoročne razvojne perspektive energetskih rastlin v novih državah članicah

Prilogi III in IV vsebujeta podatke in analizo trendov o površinah, posejanih z energetskimi rastlinami, predelovalnih zmogljivostih in proizvodnji biogoriv, vključno s podatki o trenutni in prihodnji proizvodni zmogljivosti v novih državah članicah.

V novih državah članicah gradijo nove proizvodne obrate za bioetanol. Medtem ko sta leta 2005 samo Poljska (2 obrata) in Madžarska (2 obrata) imeli skupno zmogljivost 135 000 ton, lahko zmogljivost v letu 2008 doseže 1 128 000 ton z 20 operativnimi enotami v šestih novih državah članicah. Zlasti Madžarska, Poljska in Češka bi lahko postale novi glavni proizvajalci bioetanola. Proizvodna zmogljivost za biodizel se lahko med letoma 2005 in 2007 podvoji in tako predstavlja 10 % delež v novih državah članicah, predvsem na Poljskem in Češkem.

5. PRIHODNOST: MOŽNE IZBOLJŠAVE SCHEME

5.1. Širitev pomoči za energetske rastline na vse države članice

Na podlagi strateških ciljev, določenih s strategijo EU o biogorivih, izkušenj dveh letnega izvajanja sheme, razvoja sektorja za energetske rastline v celotni EU ter v skladu s sklepi 2708. seje Sveta z dne 20. februarja 2006, Komisija predlaga, da se ureditev za energetske rastline leta 2007 razširi na vse države članice, vključno z novimi državami članicami, ki uporabljajo SAPS. Komisija meni, da je tako kot v EU-15 tudi v novih državah članicah treba zagotoviti enako spodbudo za pridelavo energetskih rastlin. Zato je treba ureditev uvesti pod enakimi pogoji, kot se trenutno uporabljajo v EU-15, vključno s celotnim izplačilom pomoči za energetske rastline.

5.2. Prilagoditev največje zajamčene površine (NZP)

Nove države članice imajo v lasti približno 30 milijonov hektarjev obdelovalnih površin, kar predstavlja približno 30 % celotnih obdelovalnih površin (104,3 milijona hektarjev) EU-25. Na podlagi predpostavk, ki so predstavljene v tem poročilu, lahko sklepamo, da možnosti za pridelavo v novih državah članicah niso manjše kot v EU-15. Če upoštevamo dejstvo, da na nove države članice, ki uporabljajo SAPS, ne vpliva shema NFSA in da bi v celinskih

---

⁹ Poljska: 7 500 ha za panjevece s kratko rotacijo (SRC); Madžarska: poljščine: 30 000 ha, energetska trava (Miscantus): 11 000 ha, SRC: 2 500 ha.

državah¹⁰ (Madžarska, Češka in Slovaška) za pridelavo energetskih rastlin lahko izrabili večji odstotek površine, bi se ta delež ob širitvi sheme pomoči za energetske rastline lahko občutno povečal.

Ob upoštevanju razvoja površin, kjer v EU-15 med letoma 2004–2006 gojijo energetske rastline, in dejstva, da je pregled SKP predviden za leto 2008, je vprašljivo, ali bi nadaljnji obstoj trenutne NZP brez prekoračitev, ki bi mu sledilo zmanjšanje plačila na hektar za energetske rastline, zadoščal za zadovoljitev povpraševanja v letih 2007–2008. S sklenitvijo sladkorne reforme je sladkorna pesa upravičena do pomoči za energetske rastline. To lahko pomeni morebitno povečanje površin, na katerih se goji energetske rastline.

Komisija meni, da bo širitev sheme za energetske rastline na nove države članice od leta 2007 zahtevala povečanje NZP za energetske rastline, vsaj sorazmerno z njihovimi obdelovalnimi površinami.

5.3. *Uvedba nacionalne pomoči za vzpostavitev večletnih rastlin*

Člen 56(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003 omogoča državam članicam dodelitev nacionalne pomoči za kritje do 50 % stroškov, ki so povezani z vzpostavitvijo večletnih rastlin, namenjenih za proizvodnjo biomase na zemljišču v prahi. Širitev te možnosti za površine z energetskimi rastlinami bi omogočila povečanje ravni podpore brez dodatne obremenitve proračuna v okviru SKP. Glede na trenutni nizek delež večletnih rastlin na površinah z energetskimi rastlinami bi lahko tovrsten ukrep izboljšal trenutno neravnovesje, ki ga povzročajo oljnice. Ta podpora lahko predstavlja tudi spodbudo za alternativno in manj intenzivno rabo obdelovalnih površin slabše kakovosti ali površin z veliko nevarnostjo erozije ter dodatne prednosti za okolje pri izvajanju sheme.

5.4. *Možnosti poenostavitve sheme pomoči za energetske rastline*

Shema za energetske rastline je namenjena spodbujanju gojenja rastlin, ki so namenjene proizvodnji določenih energetskih proizvodov, npr. biogoriva ali energije, ki se proizvajajo z biomaso (glej člen 88 Uredbe (ES) št. 1782/2003).

V dveh letih izvajanja sheme je bilo v sektorju veliko pritožb glede kompleksne narave ureditve, ki bi lahko negativno vplivala na sodelovanje kmetov in predelovalcev/nakupovalcev v shemi. Zato bi bilo treba preučiti nadaljnje možnosti poenostavitve pravil izvajanja, ne da bi bila pri tem ogrožena učinkovitost sheme.

Na podlagi sklepov 2708. seje Sveta (glej oddelek 2) naj bi Komisija pred koncem leta 2006 izdelala predloge za poenostavitev izvajanja pravil ureditve za energetske rastline za Upravni odbor za neposredna plačila. Področja, kjer bi bila možna poenostavitev izvajanja pravil ureditve za energetske rastline, so:

- pregled jamstvenega sistema na ravni predelovalca: namesto sistema, v katerem so nakupovalci in/ali predelovalci prisiljeni plačati jamstvo za vsako pogodbo in vsako surovino, je treba uvesti sistem, po katerem morajo kmetje dobaviti surovine pooblaščenim nakupovalcem/predelovalcem za upravičenost do pomoči za energetske rastline;

---

¹⁰ Države članice brez neposrednega dostopa do pristanišča.

- Poenostavitve na ravni kmeta: revizija obstoječih nadzornih ukrepov v primeru, da se žitarice in oljnice na kmetiji uporabljajo za energetske namene.

6. SKLEPI

- a. Shema za energetske rastline mora biti dostopna v vseh državah članicah – vključno z novimi državami članicami – z namenom ustrezne podpore njihovem prispevku k pobudi EU o biogorivih. Za to je potrebna prilagoditev največje zajamčene površine. Dodatni strošek iz proračuna Skupnosti znaša največ 4,5 milijona eurov za vsako povečanje NZP za 100 000 hektarjev. Komisija namerava medtem sprejeti ustrezen predlog in ga posredovati Svetu. Prilagoditev največje zajamčene površine mora upoštevati možno uporabo sheme v letih 2007 in 2008 in bo revidirana v okviru celovite revizije SKP v letu 2008.
- b. Znatna poenostavitev pravil izvajanja bi povečala privlačnost sheme tako za kmete kot tudi za predelovalce ter povečala svoj vpliv pri podpori razvoja energetskih rastlin. Komisija bo natančno preučila, kako bi bilo mogoče poenostaviti pravila izvajanja sheme in hkrati zagotoviti, da so možnosti zlorabe pomoči še vedno pod nadzorom.

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Pred tremi leti je Svet dosegel politični sporazum o reformi SKP iz leta 2003 ter utrl pot korenitim spremembam načina dodeljevanja dohodkovne podpore EU svojim kmetom in uvedbi novih podpor za gojenje energetskih rastlin za bolj trajnosten razvoj kmetijstva in podeželskih območij EU.

Trenutno še ni mogoče celostno oceniti vpliva omenjene reforme. Vendar pa je iz pridobljenih izkušenj mogoče sklepati, da čeprav je bila reforma v splošnem uspešno izvedena, bi bile potrebne posebne izboljšave na področju učinkovitosti in/ali poenostavitve.

Cilj predloga so posebne izboljšave, ki naj bi se začele izvajati leta 2007 in se nanašajo na:

- sklepe poročila Komisije Svetu o izvajanju sheme za energetske rastline, tj. razširitev uporabe sheme na nove države članice pod enakimi pogoji, kot veljajo za države članice, in o odobritvi nacionalnih pomoči za podporo uvedbe večletnih rastlin, namenjenih za proizvodnjo biomase na zemljiščih, ki koristijo ugodnosti v okviru sheme za energetske rastline;
- možnost, da nove države članice uporabljajo shemo enotnega plačila na površino z namenom nadaljnje uporabe tega enostavnega načina dodeljevanja dohodkovne podpore kmetom do konca leta 2010; oprostitev od uvedbe z zakonom predpisanih zahtev navzkrižnega izpolnjevanja, ki je trenutno predvideno za države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino, in se ne bo izvajalo po letu 2008; zagotavljanje usklajenosti med izhodiščem (v okviru možnih sankcij) za ukrepe osi-2 v okviru razvoja podeželja in neizvajanjem širitve, zaradi česar je treba člen 51 Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 ustrezno spremeniti;
- poenostavitev meril upravičenosti v okviru enotne plačilne sheme za zemljišča z oljčnimi drevesi;
- uvedba nekaterih potrebnih pravil, ki se nanašajo na neposredna plačila v sektorju sladkorja.

Predlog

UREDBA SVETA

o spremembi in popravku Uredbe (ES) št. 1782/2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete ter o spremembi Uredbe (ES) št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski skupnosti in zlasti člena 36 ter tretjega pododstavka člena 37(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta¹¹,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Sveta (ES) št. 1782/2003¹² je določila skupna pravila za sheme neposredne podpore v okviru skupne kmetijske politike ter nekatere sheme podpore za kmete.
- (2) Člen 42(8) Uredbe (ES) št. 1782/2003 prepoveduje prenos pravic, določenih z uporabo nacionalne rezerve, razen v primerih dedovanja. V primeru združitve in delitve je treba kmetom dovoliti, da prenesejo pravice do plačila, ki so bile dodeljene v okviru nacionalne rezerve, na novo kmetijo ali kmetije.
- (3) Izkušnje kažejo, da morajo biti pravila za nevezane dohodkovne podpore, ki veljajo za izbirna merila za kmetijska območja, enostavna. Treba je poenostaviti pravila o upravičenosti, ki se izvajajo pri enotni plačilni shemi za kmetijska zemljišča z oljčnimi drevesi.
- (4) Države članice, kot so Češka, Estonija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Slovenija in Slovaška („nove države članice“), ki trenutno uporabljajo shemo enotnega plačila na površino, niso upravičene do pomoči Skupnosti za energetske rastline. Pregled sheme za energetske rastline v skladu s členom 92 Uredbe (ES) št. 1782/2003 je pokazal, da je leta 2007 in pod enakimi pogoji treba razširiti pomoč za energetske rastline na vse države članice. Zato je treba največjo zajamčeno površino ustrezno povečati, razpored povečanj, ki so namenjena uvedbi shem podpore v novih državah članicah, se ne uporablja za sheme za energetske rastline, pravila, ki veljajo za shemo enotnega plačila na površino, pa je treba spremeniti.

---

¹¹ UL C ..., ..., str. ....

¹² UL L 270, 21.10.2003, str. 1. Uredba, kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 953/2006 (UL L 175, 29.6.2006, str. 1).

- (5) Z namenom krepite vloge večletnih energetskih rastlin in zagotavljanja spodbude za povečanje proizvodnje omenjenih rastlin, morajo biti države članice pooblašene za dodelitev nacionalne pomoči v višini do 50 % stroškov, povezanih z uvedbo večletnih rastlin za območja, ki so zaprosila za pomoč za energetske rastline.
- (6) Po pristopu so proizvajalci sladkorne pese in sladkornega trsa v novih državah članicah uživali ugodnosti cenovne podpore iz Uredbe Sveta (ES) št. 1260/2001 z dne 19. junija 2001 o skupni ureditvi trgov v sektorju sladkorja¹³. Zato proizvajalci sladkorne pese in sladkornega trsa ne morejo biti upravičeni do pomoči Skupnosti, ki je določena v poglavju 10f Uredbe (ES) št. 1782/2003, pri razporedu povečanj iz člena 143a te uredbe, z začetkom veljavnosti od prvega dne izvajanja pomoči za proizvajalce sladkorne pese in sladkornega trsa.
- (7) Izkušnje kažejo, da je shema enotnega plačila na površino učinkovit in enostaven način za dodeljevanje nevezane dohodkovne podpore kmetom. Z namenom poenostavitve je treba novim državam članicam omogočiti, da to shemo uporabljajo do konca leta 2010. Kljub temu pa ni primerno, da bi po letu 2008 še vedno veljala oprostitev od obveznosti uvedbe navzkrižne skladnosti z zakonom predpisanih zahtev, ki se določijo državam članicam, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino. Da bi zagotovili skladnost nekaterih ukrepov za razvoj podeželja s tem nepodaljšanjem oprostitve, mora člen 51 Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005¹⁴ te elemente upoštevati.
- (8) V običajnih okoliščinah lahko kmetje sami določijo pogoje, pod katerimi se izvede prenos kmetije (ali del kmetije), ki je bila upravičena do ločenega plačila za sladkor. V primeru dedovanja je treba zagotoviti, da se dediču dodeli ločeno plačilo za sladkor.
- (9) Uredbi (ES) št. 1782/2003 in (ES) št. 1698/2005 je treba ustrezno spremeniti.
- (10) Z Uredbo Sveta (ES) št. 247/2006 z dne 30. januarja 2006 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije¹⁵ je bila spremenjena Priloga 1 k Uredbi (ES) št. 1782/2003. Pri vnosih za oljčno olje in hmelj zaradi napake niso upoštevane spremembe navedene priloge, ki je bila uvedena z Uredbo Komisije (ES) št. 2183/2005 z dne 22. decembra 2005 o skupnih pravilih za sheme neposredne pomoči v okviru skupne kmetijske politike in o nekaterih podpornih shemah za kmete ter o spremembi Uredbe (ES) št. 795/2004 o podrobnih pravilih za izvajanje sheme enotnega plačila iz Uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003¹⁶. Prilogo 1 k Uredbi (ES) št. 1782/2003 je zato treba ustrezno spremeniti, z začetkom veljavnosti od dneva začetka uporabe Uredbe (ES) št. 2183/2005,

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 1782/2003 se spremeni kot sledi:

---

¹³ UL L 178, 30.6.2001, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 39/2004 (UL L 6, 10.1.2004, str. 16).

¹⁴ UL L 277, 21.10.2005, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. .../2006 (UL L ..., ..., 2006, str. ...).

¹⁵ UL L 42, 14.2.2006, str. 1.

¹⁶ UL L 347, 30.12.2005, str. 56.

- 1) V členu 42(8) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:
„Razen v primeru prenosa z dejanskim ali predvidenim dedovanjem ter v primerih združitve in delitve ter z odstopanjem od člena 46 se pravice iz nacionalne rezerve ne smejo prenesti v obdobju petih let od njihove dodelitve. V primeru združitve ali delitve je(so) kmet(-je), ki upravlja(-jo) novo kmetijo/nove kmetije, še naprej upravičeni do sredstev, ki so jim bila na začetku dodeljena iz nacionalne rezerve do preteka obdobja petih let.“
- 2) V členu 44(2) se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:
„Upravičen hektar‘ pomeni tudi območja s hmeljem ali območja, ki začasno počivajo ali območja z oljčnimi drevesi.“
- 3) V členu 51 se točka (a) nadomesti z naslednjim:
„(a) trajni nasadi, razen oljčnih dreves ali hmelja“;
- 4) V členu 60 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
„1. Če država članica uporablja možnost iz člena 59, lahko kmetje, z odstopanjem od člena 51(b) in (c) in v skladu s tem členom, uporabljajo zemljišča, ki so v skladu s členom 44(3) namenjena pridelavi pridelkov iz člena 1(2) Uredbe (ES) št. 2200/96 ali iz člena 1(2) Uredbe (ES) št. 2201/96 in krompirja, ki se ne uporablja za izdelavo krompirjevega škroba, za katerega je odobrena pomoč v skladu s členom 93 te uredbe, razen pridelkov iz člena 51(a).“
- 5) V členu 71g se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
„1. Kmetje lahko z odstopanjem od člena 51(b) in (c) in v skladu s tem členom uporabljajo zemljišča, ki so v skladu s členom 44(3) namenjena pridelavi pridelkov iz člena 1(2) Uredbe (ES) št. 2200/96 ali iz člena 1(2) Uredbe (ES) št. 2201/96 in krompirja, ki se ne uporablja za izdelavo krompirjevega škroba, za katerega je dodeljena pomoč v skladu s členom 93 te uredbe, razen pridelkov iz člena 51(a).“
- 6) V členu 88 se doda naslednji odstavek:
„Člena 143a in 143c se ne uporabljata za pomoč za energetske rastline.“
- 7) V členu 89 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
„1. Največja zajamčena površina, za katero se lahko odobri pomoč, je 2 000 000 hektarjev.“
- 8) Vstavi se naslednji člen 90a:

*„Člen 90a
Nacionalna pomoč*

Države članice so pooblašene za izplačilo nacionalne pomoči v višini do 50 % stroškov, povezanih z uvedbo večletnih rastlin za površine, za katere je vložen zahtevek za pomoč za energetske rastline.“

- 9) V členu 110s se doda naslednji odstavek:
„Člena 143a in 143c se ne uporabljata za pomoč za proizvajalce sladkorne pese in sladkornega trsa.“
- 10) Člen 143b se spremeni na naslednji način:
- a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:
„1. Nove države članice se morajo najkasneje na dan pristopa odločiti za nadomestitev neposrednih plačil, z izjemo pomoči za energetske rastline, ki je določena v poglavju 5 naslova IV, med obdobjem uporabe iz odstavka 9, z enotnim plačilom na površino, ki mora biti izračunano v skladu z odstavkom 2.“
- b) v odstavku 6 se tretji pododstavek spremeni z naslednjim:
„Od 1. januarja 2005 do 31. decembra 2008 uporaba členov 3, 4, 6, 7 in 9 za nove države članice ni obvezna, če se te določbe nanašajo na z zakonom predpisane zahteve o upravljanju.“
- c) odstavek 9 se nadomesti z naslednjim:
„9. V okviru uredb iz odstavka 11 je za vsako novo državo članico shema enotnega plačila na površino na voljo do konca leta 2010. Nove države, ki ne želijo več uporabljati sheme, o svoji nameri obvestijo Komisijo do 1. avgusta zadnjega leta uporabe.“
- d) V odstavku 11 se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:
„Do konca obdobja uporabe sheme enotnega plačila na površino iz odstavka 9 se uporablja odstotek, ki je določen v členu 143a. Če se shema enotnega plačila na površino uporablja po koncu leta 2010, se v skladu s sklepom, sprejetim po točki (b) prvega pododstavka tega odstavka, odstotek iz člena 143a za leto 2010 uporablja do konca zadnjega leta uporabe sheme enotnega plačila na površino.“
- 11) Člen 143ba se spremeni na naslednji način:
- a) v prvem pododstavku odstavka 1 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:
„Z odstopanjem od člena 143b se lahko nove države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino, do 30. aprila 2006 odločijo, da za obdobje 2006–2010 dodelijo ločeno plačilo za sladkor kmetom, ki so upravičeni do sredstev iz sheme enotnega plačila na površino.“
- b) doda se naslednji odstavek 6:
„6. V primeru dejanskega ali predvidenega dedovanja se ločeno plačilo za sladkor odobri kmetu, ki je podedoval kmetijo, in sicer pod pogojem, da je kmet upravičen do sredstev iz sheme enotnega plačila na površino.“
- 12) Priloga I se spremeni v skladu s prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Členu 51(3) Uredbe (ES) št. 1698/2005 se doda naslednji pododstavek:

„Odstopanje iz prvega pododstavka se uporablja do 31. decembra 2008.“

Člen 3

Ta uredba začne veljati sedmi dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2007. Členi 1(9), (11) in (12) pa se uporabljajo od 1. januarja 2006.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

PRILOGA

Priloga I k Uredbi (ES) št. 1782/2003 se spremeni:

1) Vnos za „oljčno olje“ se nadomesti z naslednjim:

“

Oljčno olje	Naslov IV, poglavje 10b te uredbe Člen 48a(11) Uredbe Komisije (ES) št. 795/2004 ¹	Pomoč na površino Za Malto in Slovenijo v letu 2006
-------------	--	--

¹ UL L 141, 30.4.2004, str. 1.

”

2) Vnos za „hmelj“ se nadomesti z naslednjim:

“

Hmelj	Naslov IV, poglavje 10d te Uredbe (***) (*****) Člen 48a(12) Uredbe (ES) št. 795/2004	Pomoč na površino Za Slovenijo v letu 2006
-------	--	---

”

FINANČNI IZKAZ

FINANČNI IZKAZ				
1.	PRORAČUNSKA POSTAVKA: 05 03 02 27	ODOBRITVE (PPP 2007): 34,6 milijona EUR		
2.	NAZIV: Uredba Sveta o spremembi in popravku Uredbe (ES) št. 1782/2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete ter o spremembi Uredbe (ES) št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)			
3.	PRAVNA PODLAGA: Člen 36 ter tretjega pododstavka člena 37(2) Pogodbe			
4.	CILJI: Novim državam članicam zagotoviti možnost izvajanja SEPP, da bi koristile ugodnosti sheme za energetske rastline, ter hkrati povečati NZP v celotni Skupnosti z 1,5 milijona ha na 2 milijona ha. V sektorju sladkorja se v skladu z načelom sladkorne reforme doda pravilo neizvajanja postopnega uvajanja prehodnih združenih plačil. Novim državam članicam se omogoči, da uporabljajo SEPP do konca leta 2010, pojasniti je treba pravila SPS za oljčno olje.			
5.	FINANČNE POSLEDICE	12-MESEČNO OBDOBJE (v milijonih EUR)	TEKOČE PRORAČ. LETO 2006 (v milijonih EUR)	PRIHODNJE PRORAČ. LETO 2007 (v milijonih EUR)
5.0	ODHODKI			
	– V BREME PRORAČUNA ES (NADOMESTILA / INTERVENCIJE)	22,5	–	–
	– DRŽAVNIH ORGANOV			
	– DRUGIH			
5.1	PRIHODKI			
	– LASTNI VIRI ES (DAJATVE / CARINE)	–	–	–
	– NACIONALNI			
		2008	2009	2010
5.0.1	PREDVIDENI ODHODKI	22,5	22,5	22,5
5.1.1	PREDVIDENI PRIHODKI	–	–	–
5.2	METODA IZRAČUNA: –			
6.0	SE PROJEKT LAHKO FINANCIRA IZ ODOBRITEV, VPISANIH V USTREZNEM POGLAVJU TEKOČEGA PRORAČUNA?			DA NE
6.1	SE PROJEKT LAHKO FINANCIRA IZ PRENOSA MED POGLAVJI TRENUTNEGA PRORAČUNA?			DA NE
6.2	ALI BO POTREBNA DOPOLNITEV PRORAČUNA?			DA NE
6.3	ALI BO ODOBRITEV TREBA VKLJUČITI V PRIHODNJE PRORAČUNE?			DA NE
	OPOMBE: 1) Ocenjuje se, da NZP v letih 2007 in 2008 ne bo v celoti uporabljena zaradi nekoliko počasnega sprejetja sheme za energetske rastline v starih državah članicah, kar bi lahko vodilo do prihrankov v proračunu Skupnosti v višini do 20 milijonov EUR leta 2008 in do 10 milijonov EUR v letu 2009. 2) Dejstvo, da bodo nove države članice uporabljale določbe za obvezno praho po letu 2010, lahko neposredno vpliva na trg z žiti in vodi do nedoločljivih stroškov za proračun Skupnosti v letih 2010 in 2011.			